

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม

ที่ นตบ.๑๒/๐๑๓

ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม ได้เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแนวทางการปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และส่วนรวมเป็นสำคัญและลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน นั้น

หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี ๒๕๖๗ เสร็จเรียบร้อยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบนี้)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งการ

(นางสาวรุ่งนภา ปาตาสี)

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- พันเอกหญิง รุ่งนภา ปาตาสี

(นางสาวกฤษณา รุ่งนภา กุลสิงห์)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม

- ดำเนินการตามระเบียบ

(นายทอน บุคตะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม
อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเมื่อเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาดันตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้า เสนอการป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๔ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมายการให้บริการตามภารกิจ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงามและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยงการทุจริต

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน

๑. การระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง/มาตรการป้องกันความเสี่ยง

๑

๑

๒

๒

๒

๓

๓

๔

๑๐

๑๓

๑๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง	๕
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๙
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๑๐
ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๒
ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๑๓
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๔
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๑๕

ส่วนที่ ๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ. คำว่า สินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน กับคำว่า บน. สิน เป็นคำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน. บน เป็นคำภาษาเขมรว่า บน (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยโดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ในลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อให้ช่วยในการทุจริต การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง, การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพื่อให้อนุมัติโครงการต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยตรง

มีการจ่ายเงินที่เรียกว่าเงินสินบนอีกประเภทหนึ่ง คือเงินที่ จ่ายให้แก่ผู้นำจับผู้ที่กระทำความผิดกฎหมาย ภาษาไทย เรียกว่า สินบนนำจับ เช่น ผู้ที่ช่วยชี้เบาะแสให้ตำรวจจับผู้ร้ายหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด จะได้รับสินบนนำจับ

ที่มา : บทวิทยุรายการ "รู้ รัก ภาษาไทย" ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เวลา ๗.๐๐-๗.๓๐ น.

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- ▶ Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้แล้ว สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ▶ Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

► Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

► Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำส่งงานให้) ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับ ติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน

องค์ประกอบ/ปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต

ปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตจะประกอบไปด้วย ๓ ปัจจัยหลัก ดังนี้

๑. Pressure /Incentive แรงกดดันหรือแรงจูงใจ ซึ่งอาจจะมาจากความยากจน ความจำเป็นต้องใช้เงินการติดการพนัน การทำผลงานที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย หรืออาจเกิดจากความ ต้องการส่วนตัว อยากเลียนแบบคนอื่น

๒. Opportunity โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน

๓. Rationalization การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ หมายถึง จิตใต้สำนึกของ คนรู้ว่า อะไรดี อะไรไม่ดีแต่เมื่อมีแรงกดดัน มีโอกาสที่จะทำทุจริต ก็จะหาเหตุผลสนับสนุนหลอกตัวเอง หลอกผู้อื่นว่าไม่ผิด เช่น แะยมชั่วคราวได้ยวเอามาคืน เป็นต้น

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

คู่มือนี้จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

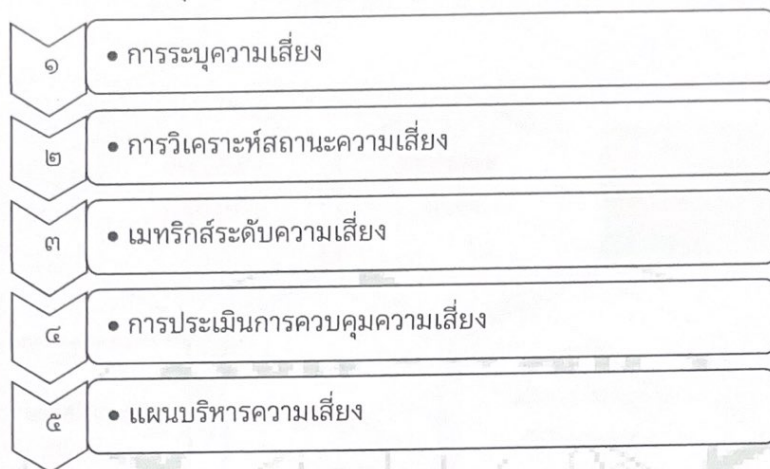
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงาน ที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบาย รายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการ การปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือ แก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมาย ได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้ (เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏจ.อำนาจเจริญ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- (/) ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
() ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย
() ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
() ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ ๓๗๑๑๐

ผู้รับผิดชอบ นายคลธรนัทธ์ แร่ทอง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต เพื่อช่วยให้ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือ ได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
(/) ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย
() ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
() ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การขออนุญาตทะเบียนพาณิชย์

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ ๓๗๑๑๐

ผู้รับผิดชอบ นางสาวกฤษณารัตน์ กุลสิงห์ โทรศัพท์ ๐๘๑-๒๖๕๐๕๑๕

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เรียกรับสินบนจากผู้จดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ตรวจผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน		/
๒	นายทะเบียนใช้อำนาจช่วยเหลือญาติหรือ พวกพ้อง ที่จดทะเบียนพาณิชย์ที่ไม่ได้ ประกอบกิจการ แต่ดำเนินการจดทะเบียน พาณิชย์ให้		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- () ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย
- (/) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- () ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ ๓๗๑๑๐

ผู้รับผิดชอบ นางรุ่งตะวัน ลาทา โทรศัพท์ ๐๘๔-๘๔๗๘๖๗๓

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นผู้ชนะในการจัดซื้อจัดจ้าง		/
๒	เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าหรือคู่สัญญาเกี่ยวกับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- () ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย
- () ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
- (/) ๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ ๓๗๑๑๐

ผู้รับผิดชอบ พ.จ.อ.อาทิตย์ จำปาหอม โทรศัพท์ ๐๙๓-๐๔๓๖๔๘

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน		/
๒	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้นและควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	/			
๒	เรียกรับสินบนจากผู้จดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ตรวจผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน	/			
๓	นายทะเบียนใช้อำนาจช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ที่จดทะเบียนพาณิชย์ที่ไม่ได้ประกอบกิจการ แต่ดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ให้	/			
๔	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นผู้ชนะในการจัดซื้อจัดจ้าง	/			
๕	เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง		/		
๖	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน			/	
๗	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล		/		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการ

ทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับ

ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับ

ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาตเพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติอนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย			๑			๑	๑
๒	เรียกรับสินบนจากผู้ขอจดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ตรวจสอบผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน			๑		๒		๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (ต่อ)
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๓	นายทะเบียนใช้อำนาจช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ที่ขอจดทะเบียนพาณิชย์ที่ไม่ได้ประกอบกิจการ แต่ดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ให้			๑		๒		๒
๔	รับสินบนจากผู้ประกอบการ เพื่อให้เป็นผู้ชนะในการจัดซื้อจัดจ้าง			๑		๒		๒
๕	เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าหรือคู่สัญญาเกี่ยวกับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง			๑	๓			๓
๖	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน		๒		๓			๖
๗	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล	๓					๑	๓

ตารางที่ ๓. นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสีส้มและสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
๑	เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	๑	
๒	เรียกรับสินบนจากผู้จดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ตรวจสอบผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน	๑	
๓	นายทะเบียนใช้อำนาจช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ที่จดทะเบียนพาณิชย์ที่ไม่ได้ประกอบกิจการ แต่ดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ให้		๑
๔	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นผู้ชนะในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑	
๕	เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าหรือคู่สัญญา กับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	๑	
๖	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน	๒	
๗	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	×		
๒	เรียกรับสินบนจากผู้จดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ตรวจผ่าน เกณฑ์ตามมาตรฐาน		×	
๓	นายทะเบียนใช้อำนาจช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ที่จดทะเบียนพาณิชย์ที่ไม่ได้ประกอบกิจการ แต่ดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ให้		×	
๔	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นผู้ชนะในการจัดซื้อจัดจ้าง		×	
๕	เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าหรือคู่สัญญา กับกิจการของญาติหรือ พวกพ้อง			×
๖	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน			×
๗	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วน ตำบล	×		

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มี ผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับ สูง
๑	เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย	ดี	/		
๒	เรียกรับสินบนจากผู้ขอจดทะเบียนพาณิชย์ เพื่อให้ตรวจผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐาน	ดี	/		
๓	นายทะเบียนใช้อำนาจช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง ที่ขอจดทะเบียนพาณิชย์ที่ไม่ได้ประกอบกิจการ แต่ดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ให้	ดี	/		
๔	รับสินบนจากผู้ประกอบการเพื่อให้เป็นผู้ชนะในการจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	/		
๕	เอื้อประโยชน์ให้กับคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	ดี	/		
๖	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้าทำงาน	ดี	/		
๗	มีการเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล	ดี	/		

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำให้การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง /มาตรการป้องกันการทุจริต

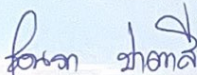
เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริต อยู่ในระดับ ต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงฝักระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือ มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง
แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	ด้านความเสี่ยงการ ทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	การขออนุญาต ประกอบกิจการที่ เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ	เรียกรับสินบนจาก ผู้ขออนุญาต เพื่อ ช่วย ให้ ก า ร พิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้ รับ การ ยก เว้น หรือ ไม่ เป็น ไป ต าม กฎหมาย	๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน เกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนและ ระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต เผยแพร่ให้ประชาชนเข้าใจ ๒. จัดทำประกาศ เรื่องมาตรการ ป้องกันการรับสินบน NO Gift Policy ๓. มีระบบและช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของ หน่วยงาน ได้แก่ เว็บไซต์ของ อบต.โนนงาม กล้องแสดงความ คิดเห็น และ Facebook อบต. โนนงาม

ที่	ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ การงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๒	ความเสี่ยงการทุจริต ในความโปร่งใสของ การใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่ตาม กฎหมาย	การจดทะเบียน พาณิชย์	๑. เรียกรับสินบนจาก ผู้ขอจดทะเบียน พาณิชย์ เพื่อให้ตรวจ ผ่านเกณฑ์ตาม มาตรฐาน ๒. เรียกรับสินบนจาก ผู้ขอจดทะเบียน พาณิชย์ เพื่อให้ตรวจ ผ่านเกณฑ์ตาม มาตรฐาน	๑. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต และประพฤติมิชอบให้ บุคลากรในหน่วยงาน ๒. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน เกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนและ ระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต เผยแพร่ให้ประชาชนเข้าใจ
๓	ด้านความเสี่ยงการ ทุจริต ใน ความ โปร่งใสกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง	กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑. รับสินบนจาก ผู้ประกอบการเพื่อให้ เป็นผู้ชนะในการ จัดซื้อจัดจ้าง ๒. เอื้อประโยชน์ ให้กับคู่ค้าหรือ คู่สัญญากับกิจการ ของญาติหรือพวก พ้อง	๑. จัดทำประกาศ เรื่องมาตรการ ป้องกันการรับสินบน เพื่อให้ สามารถป้องกันการรับสินบนได้ อย่างมีประสิทธิภาพและให้มีกลไก หรือระบบป้องกันการรับสินบนทุก รูปแบบ เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงาน สามารถป้องกันการรับสินบนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. จัดทำประกาศ เรื่องเผยแพร่ แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไป ด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งได้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ อบต.โนนงาม และเผยแพร่ใน เว็บไซต์ของ อบต.โนนงาม

ที่	ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๔	ด้านความเสี่ยงการ ทุจริตใน ความ โปร่งใส การ บริหารงานบุคคล	การบริหารงาน บุคคล	๑. มีการเรียกรับ เงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงาน จ้างเข้าทำงาน ๒. มีการเรียกรับ เงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับโอน (ย้าย) พนักงานส่วนตำบล	๑. ส่งเสริมให้มีการธรรมาภิบาลและ สร้างความตระหนักให้กับพนักงาน ส่วนตำบล และบุคลากรของ อบต. โนนงาม ให้มีคุณธรรมจริยธรรม ๒. มีการประชาสัมพันธ์การรับ สมัครงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ๓. จัดให้มีระบบและช่องทางการ รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการ ทุจริตของหน่วยงาน

(นางสาวรุ่งนภา ปาตาลี) ผู้จัดทำ

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

(นายทอน บุตตะ) ผู้อนุมัติ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม